

Messefald og tilsyn.

Af Kjeld Holm, Biskop, Århus.

Nu er det så messefald, der er blevet det store tema i den kirkelige debat. Og ingen kan vist være uenig i, at det er deprimerende, hvis ikke der møder andre end betjeningen op til en gudstjeneste. Ligeledes må det være i alles interesse, at de kirkelige myndigheder fra menighedsråd til biskop handler på en måde, så kirken måske nok er lukket, men ikke tom.

Men det er ikke temaet i Kristeligt Dagblads dækning af problemet. Det er biskoppernes ligegladhed. Sådan fremstilles det. I hvert fald i de stifter, hvor biskoppen slet ingen kontrol fører med aflyste gudstjenester, og jeg er én af de formastelige, der "famler rundt i halvmørke, når talen falder på sagens kerne: tomme kirker".

Den billedrige sprogbrug skjuler dog ikke halvdårlig journalistik, for når en sag kun delvis belyses, kan man altid gribe til det patetiske. I hvert fald må jeg melde hus forbi, når det drejer sig om at famle i halvmørke. Snart sagt i samfulde atten år, jeg har været biskop over Århus Stift, har jeg i tæt samarbejde med provsterne, men også med præster og menighedsråd givet tilladelse og opmuntring til, at antallet af gudstjenester i tyndtbefolkede egne med måske mange kirker kraftigt reduceres, så messefald netop kan undgås. Det sker ved, at kirker i længere eller kortere perioder tages helt ud af brug. Det sker ved, at der ikke holdes gudstjeneste, når præsten har fridag eller ferie. Det sker ved et intensiveret tværsognemæssigt samarbejde, så man samler gudstjenesterne ét sted. Og sådan kunne jeg blive ved.

Men hertil kommer, som jeg også har sagt til avisen, at jeg naturligvis er velorienteret om forholdene i stiftet, ellers kunne jeg heller ikke være med i de initiativer, jeg nævner. Jeg nægter blot at være med i et statistisk skoleridt, som hverken har med problembevidsthed eller løsning at gøre. Og jeg er ingenlunde anfægtet af en "ekspertudtalelse" af religionssociologen, Ole Riis, der sikkert har speciale i kirkestatistik, men næppe er nogen tankevækkende specialist i kirke og kristendom, og som helt sikkert intet aner om, hvad det kirkelige tilsyn går ud på. Af det citerede fremgår det, at han åbenbart forveksler tilsyn med kontrol. Men det er jo også i smuk overensstemmelse med tidsånden, som f.eks. hele uddannelsesområdet i de her år uanfægtet er ved at underlægge sig.

Men til de forargede journalister og den statistiske ekspert kan jeg oplyse, at der hver eneste dag tages initiativer i Århus Stift for at skabe nye muligheder for gudstjenesteliv og menneskeligt fællesskab, og vi har den underlige ide, at det er det, vi skal bruge kræfterne på og ikke på at være et statistik kontor.

Endelig er det deprimerende, at en artikel atter engang handler om noget andet end det væsentlige spørgsmål, nemlig hvad kristendommen overhovedet udretter i vort folk. Og da vil jeg

nævne, at jeg har været til et utal af gudstjenester i mit stift, også hvor der kun var få. Engang var jeg til én, hvor vi var fire, og de to var min kone og jeg. Så hørte vi en prædiken, der gav livsmod og håb til den næste uge, virkelig. Og det er vel det, der er meningen med overhovedet at have en kirke. Vi var glade for, at gudstjenesten ikke var blevet aflyst, og vi var glade for, at der dog er ét sted i vort samfund, hvor sandheden ikke måles i mængde og statistisk.